

ประโยค ๑-๒

แปล มคธเป็นไทย

สอบ วันที่

๒๕๖

แปล โดยพยัญชนะ

๑ อถ นั ภริยา ปุจฺฉิ “กัหฺ ปุปฺพานีติ ฯ” “สตถา เม ปุชฺชิตติ ฯ” “รณฺณญ อิทานิ กิ
กริสฺสสีติ ฯ” “ราชา มํ ฆาเตตฺตฺวา ฆา รณฺณญฺเต ฆา ปพฺพาเซตฺตฺวา อหํ ชีวิตํ ปริจฺจชิตฺวา สตถารํ ปุชฺเชตี,
สพฺพปุปฺพานิ อฏฺฐ มุฏฺฐิโย อหฺลํ, เอวฺรฺฐา นาม ปุชฺชา ชาตา, มหาชนฺ อุกฺกฏฺฐิสฺสทฺธานิ กโรนฺโต
สตถารา สทฺธี จรติ, โย เอส มหาชนฺสฺส อุกฺกฏฺฐิสฺสทฺโ, ตสฺมี ฐฺฐาเน เอสีติ ฯ” อถสฺส ภริยา
อนฺธพาลา เอวฺรฺฐเป ปาฏฺฐิหาริเย ปสฺสทํ อชนฺเตวา ตํ อภิโกลิตฺวา “ราชาโน นาม จณฺฐา สกึ กุชฺชา
หตฺถปาทาภิจฺเจทเนน พหุํปิ อนตฺถํ กโรนฺติ, ตยา กตมฺเมเนน มยฺหํปิ อนตฺถเ ลียาติ ปุชฺเต
อาทาย ราชกฺลํ คนฺตฺวา รณฺญา ปกิโกลิตฺวา “กึ เอตฺนฺติ ปุจฺฉิตฺวา อาท “มม สมิโก ตุมฺหากํ
อุปฏฺฐานปุเปหิ สตถารํ ปุชฺเตวา ตฺวจฺจหตฺถเ ชรํ อาคนฺตฺวา ‘กัหฺ ปุปฺพานีติ มยา ปุฏฺฐิ อิทนฺนาม
วเทสิ, อหํ ตํ ปริภาสิตฺวา ‘ราชาโน นาม จณฺฐา สกึ กุชฺชา หตฺถปาทาภิจฺเจทเนน พหุํปิ อนตฺถํ
กโรนฺติ, ตยา กตมฺเมเนน มยฺหํปิ อนตฺถเ ลียาติ ตํ จชฺเตตฺวา อีชาคตา; เตน กตมฺมํ สุกตํ
วา โหตุ ทฺกกุฏฺ ฆา, ตสฺเสเวตํ; มยา จชฺชิตฺถาวั ชานาหิ เทวาติ ฯ” “ราชา ปฐฺมทสฺสเนเนว
โสตาปตฺตติผลํ ปตฺโต สทฺธาสมฺปนฺโน อริยสวากโ จินฺเตสิ “อโห อยํ อิตฺถึ อนฺธพาลา เอวฺรฺฐเป คุณฺ
ปสฺสทํ น อุปฺปาเทสีติ ฯ” “โส กุชฺชเ วิย หุตฺวา “กึ อมฺม วเทสิ, มยฺหํ อุปฏฺฐานปุเปหิ เตน ปุชฺชา
กตฺวาติ ฯ” “อาม เทวาติ ฯ” “ภทฺทกนฺเต กตํ ตํ จชฺเตนฺติยา, มม ปุเปหิ ปุชฺชาการกฺสฺส อหํ
กตฺตพฺพุตฺตํ ชานิสฺสामीติ ตํ อโยเชตฺวา เวเคน สตฺถุ สนฺติกํ คนฺตฺวา วนฺทิตฺวา สตถารา
สทฺธีเยว วิจฺริ ฯ”

แปล โดยอรรถ

๒ สตถา ตสฺส จิตฺตปฺปสฺสทํ ญฺตฺวา เภริจฺรณฺวิภิยา นครํ จริตฺวา รณฺณญฺ เภทฺหารํ
อคมาสิ ฯ” “ราชา ปตฺตํ คเหตฺวา สตถารํ เภทํ ปเวเสตฺกานิ อโหสิ ฯ” “สตถา ปน ราชชฺคณฺเวย
นีสึทฺนาการํ ทสฺเสสิ ฯ”

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย

ฉบับ.๓ สุ่มนมาลาการ วตฤ น.๑๓๖-๑๓๗

แปล โดยพยัญชนะ

๑ อถ นั ภริยา ปุจฉิ “กหํ ปุพฺพานีติ ฯ” “สตถา เม ปุชิตฺติ ฯ” “รณฺโณ อิทานิ กิกริสฺสสีติ ฯ”

๑ ครั้งนั้น อ.ภรรยา ทามแล้ว (ซึ่งนายมาลาการ) นั้น ว่า อ.ดอกไม้ ท. (มีอยู่) (ณ ที่) ไหน ดังนี้ ฯ (อ.นายมาลาการ กล่าวแล้ว) ว่า อ.พระศาสดา อันเรา บูชาแล้ว ดังนี้ ฯ (อ.ภรรยา ทามแล้ว) ว่า (อ.ท่าน) จักกระทำ ซึ่งอะไร แก่พระราชา ในกาลนี้ ดังนี้ ฯ

“ราชา มํ ฆาเตตุ วา รณฺณโต วา **ปพฺพาเชตุ**, อหํ ชีวิตํ ปริจจชิตฺวา สตถารํ **ปุชสี**, สพฺพปุพฺพานิ **อภฺจฺ มุจฺฉิโย** อเหตุํ, เอวรูปา นาม **ปุชา** ชาตา, มหาชนเ อ**กุกฺกุณฺณิสฺสสุสานิ** กโรนฺโต สตถารา สทุธิจฺรติ, โย เอส มหาชนสฺส **อุกฺกุณฺณิสฺสทุโท**, ตสฺมี ฐานเ เอสีติ ฯ”

(อ.นายมาลาการ กล่าวแล้ว) ว่า อ.พระราชา (ทรงยังราชบุรุษ) จงให้ฆ่า ซึ่งเรา หรือ หรือว่า (ทรงยังราชบุรุษ) จงให้ขับไล่ (ซึ่งเรา) จากแว่นแคว้น, อ.เรา บริจาคแล้ว ซึ่งชีวิต **บูชาแล้ว** ซึ่งพระศาสดา, อ.ดอกไม้ทั้งปวง ท. เป็นกำแปด ได้เป็นแล้ว, **อ.การบูชา** ชื่อ อันมีอย่างนี้เป็นรูป เกิดแล้ว, อ.มหาชน กระทำอยู่ **ซึ่งพันแห่งการให้ ท.** ย่อมเที่ยวไป กับ ด้วยพระศาสดา, **อ.เสียงแห่งการให้** แห่งมหาชน นั้น ไต (มีอยู่), (อ.เสียงแห่งการให้) นั้น (ย่อมมี) ในที่ นั้น ดังนี้ ฯ

อดิสฺส ภริยา อนุชพาลา เอวรูป ปาฏิหาริยา ปสาท อชเนตฺวา ตํ อภฺกโกลิตฺวา “ราชานํ นาม
จณฺฐา สกึ กุฑฺธา หตฺถปาทาทีจฺเจทเนน พหุํปิ อนตฺถํ กโรนฺติ, ตยาगतกมฺเมน มยฺหํปิ **อนตฺถโ**
ลียาติ ปฺตฺเต อาทาย ราชกุลํ คนฺตฺวา

ครั้งนั้น อ.ภรรยา (ของนายมาลาการ) นั้น เป็นหญิงอันธพาล (เป็น) ยังความเลื่อมใส ไม่ให้เกิดแล้ว
ในปาฏิหาริย์ อันมีอย่างนี้เป็นรูป ด่าแล้ว (ซึ่งนายมาลาการ) นั้น (กล่าวแล้ว) ว่า ชื่อ อ.พระราชชา ท.
เป็นผู้ดูร้าย (เป็น) กวีแล้ว คราวเดียว ย่อมทรงกระทำ ซึ่งความฉิบหายมิใช่ประโยชน์ แม้มาก ด้วยการ-
ตัดซึ่งอวัยวะมีมือและเท้าเป็นต้น, **อ.ความฉิบหายมิใช่ประโยชน์ พึงมี** แม้แก่ดิฉัน เพราะกรรมอันท่าน
กระทำแล้ว ดังนี้ พาเอาแล้ว ซึ่งบุตร ท. ไปแล้ว สูราชตระกูล

ธมฺญา ปภฺกโกลิตฺวา “กึ เอตฺนฺติ **ปฺจฺจิตฺตา อาท** “มม สามิโก **ตุมหากํ อฺปฺภูฏานปฺปฺเพหิ** สตฺถารํ
ปฺเชตฺวา ตฺจฺจหตฺถโธ ชฺวรํ อาคนฺตฺวา ‘กํ ปฺปฺพานํตี มยา ปฺภฺจฺจฺจฺจ อิทฺนฺนํม วเทสิ, อํ ตํ
ปริภาสิตฺวา ‘ราชานํ นาม **จณฺฐา** สกึ กุฑฺธา หตฺถปาทาทีจฺเจทเนน พหุํปิ อนตฺถํ กโรนฺติ, **ตยา**
गतกมฺเมน มยฺหํปิ อนตฺถโธ ลียาติ ตํ จชฺเชตฺวา อิทฺธาตฺตา; เตน กตกมฺมํ สุกตํ วา โหตุ ทฺกุกฺกํ
ว, ตสฺเสเวตํ; มยา **จชฺชิตฺถาวํ** ชานาหิ เทวาติ ฯ

ผู้อันพระราชชา ทรงเรียกมาแล้ว ตรัสถามแล้ว ว่า (อ.เรื่อง) นั้น อะไร ดังนี้ **กราบทูลแล้ว** ว่า อ.สามิ
ของหม่อมฉัน บูชาแล้ว ซึ่งพระศาสดา ด้วยดอกไม้เป็นเครื่องบำรุง ท. ซึ่งพระองค์ เป็นผู้ที่มีเอปล่า (เป็น)
มาแล้วสู่เรือน ผู้อันหม่อมฉัน ถามแล้ว ว่า อ.ดอกไม้ ท. (มีอยู่) (ณ ที่) ไหน ดังนี้ กล่าวแล้ว (ซึ่งคำ)
ชื่อนี้, อ.หม่อมฉัน ด่าแล้ว (ซึ่งสามิ) นั้น (กล่าวแล้ว) ว่า ชื่อ อ.พระราชชา ท. เป็นผู้ดูร้าย (เป็น) กวีแล้ว
คราวเดียว ย่อมทรงกระทำ ซึ่งความฉิบหายมิใช่ประโยชน์ แม้มาก ด้วยการตัดซึ่งอวัยวะมีมือและเท้า-
เป็นต้น, **อ.ความฉิบหายมิใช่ประโยชน์ พึงมี** แม้แก่ดิฉัน เพราะกรรมอันท่านกระทำแล้ว ดังนี้ ทั้งแล้ว
(ซึ่งสามิ) นั้น เป็นผู้มาแล้ว (ในที่) นี้ (ย่อมเป็น), อ.กรรม (อันสามิ) นั้น กระทำแล้ว เป็นกรรม (อันสามิ
นั้น) กระทำดีแล้ว หรือ หรือว่า เป็นกรรม (อันสามินั้น) กระทำชั่วแล้ว จงเป็น, (อ.กรรม) นั้น (จงมี)
(แก่สามิ) นั้นนั่นเทียว, ข้าแต่พระองค์ผู้สมมติเทพ (อ.พระองค์) ขอจงทรงทราบ ซึ่งความที่ (แห่งสามินั้น)
เป็นผู้อันหม่อมฉัน **ทั้งแล้ว** ดังนี้ ฯ

ราชา **ปฐมทศเนเนว** โสตาปัตติผล ปโต สหุสสมปโน อริยสาวโก **จินตลี** “อโห อโย อิตถิ
อนุพลา เอรูเป कुणे पसात् न **उपपत्ति** ॥ सो कुतो **विय** हृत्वा “गी ओमम वत्ति, **मयि**
उपगुणानुपपत्ति तेन पुत्रा गतात् ॥ “आम वेवात्ति ॥

อ.พระราชา ทรงบรรลุแล้ว ซึ่งโสดาปัตติผล **ด้วยการเห็นครั้งที่หนึ่งนั้นเดียว** เป็นอริยสาวก ผู้ถึงพร้อม-
แล้วด้วยศรัทธา **(เป็น) ทรงดำริแล้ว** ว่า โอ อ.หญิง นี้ เป็นอัครพาล **(เป็น)** ยังความเลื่อมใส
ไม่ให้เกิดขึ้นแล้ว ในพระคุณ อันมีอย่างนี้เป็นรูป **ดังนี้** ๑ **(อ.พระราชา)** นั้น **เป็นราวกว่า** กริ้วแล้ว เป็น
(ตรัสถามแล้ว) ว่า เนาะแม่ **(อ.เจ้า)** ย่อมกล่าว **(ซึ่งคำ)** อะไร, อ.การบูชา **(อำนวยการ)** นั้น
กระทำแล้ว ด้วยดอกไม้เป็นเครื่องบำรุง ท. **ซึ่งเรา (หรือ) ดังนี้** ๑ **(อ.หญิงนั้น กราบทูลแล้ว)** ว่า
ข้าแต่พระองค์ผู้สมมติเทพ เพคะ **(อ.อย่างนั้น) ดังนี้** ๑

“**ภททกน**เต กตं ตं **जुषुषुदिया**, मम पुपुपेहि पुषुकारगुस ओ **गदुदपुपुदुदु** चानिसुसामिदि तं
उपुयेषुत्वा वेकेन सुदु सुदुतिकं कुदुत्वा वनुहित्वा सुदुगारा सुथियेव विजि ॥

(อ.พระราชา ตรัสแล้ว) ว่า **(อ.กรรม) อันเจริญ** อันเจ้า **ผู้ที่อยู่ (ซึ่งนายมาลาการ)** นั้น กระทำแล้ว, อ.เรา
จักรู้ **(ซึ่งกรรม) อันควรแล้วแก่กรรม (อันเรา) ฟังกระทำ (แก่นายมาลาการ)** ผู้กระทำซึ่งการบูชา
ด้วยดอกไม้ ท. ของเรา **ดังนี้** ทรงส่งไปแล้ว **(ซึ่งหญิง)** นั้น เสด็จไปแล้ว สู่สำนัก ของพระศาสดา โดยเร็ว
ถวายเป็นคัมแล้ว เสด็จเที่ยวไปแล้ว กับ ด้วยพระศาสดานั้นเดียว ๑

แปล โดยอรธ

๒ สตุถา ตสุส **จิตตปสาทิ** ญุตวา เกรจรณวิถียา นครํ จริตฺวา รณฺโญ เคหทวารํ
อคมลสิ ฯ ราชา ปตฺตํ คเหตุวา สตุถารํ เคหํ ปเวเสตุกामิ อโหสิ ฯ สตุถา ปน **ราชงฺคณเวย**
นีสีนนาการํ ทสุเสสิ ฯ

๒ พระศาสดา ทรงทราบ**ความเลื่อมใสแห่งพระหฤทัย**ของพระราชา นั้น เสด็จเที่ยวไปสู่พระนคร
ตามถนนเป็นที่เที่ยวไปด้วยกลองแล้ว ได้เสด็จไปสู่พระทวารแห่งพระราชมนเทียร ของพระราชา ฯ
พระราชาทรงรับบาตร ได้ทรงมีพระประสงค์จะเชิญเสด็จพระศาสดาเข้าไปสู่พระราชมนเทียร ฯ ส่วนพระ
ศาสดา ได้ทรงแสดง**พระอาการที่จะประทับนั่งในพระลานหลวงนั่นเอง** ฯ